

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 12, 2016

Nummer 12, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:409](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:399](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:415](#) 15-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:379](#) 08-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:383](#) 08-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:251](#) 08-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:385](#) 08-03-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:384](#) 08-03-2016

Annotatie

[Een nieuwe kwalificatieuitsluitingsgrond. Annotatie bij HR 9 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:213.](#)

J.M. ten Voorde

RECHTSPRAAK

Het in de overwegingen van het hof besloten liggende kennelijke oordeel dat het voorwaardelijke verzoek tot het horen van een getuige moet worden afgewezen, is niet onbegrijpelijk.

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een ter terechtzitting in hoger beroep door de verdediging gedaan voorwaardelijk verzoek tot het horen van de aangever als getuige.

Het onder 2.2 weergegeven verzoek is een voorwaardelijk verzoek tot het horen van een getuige als bedoeld in artikel 315 Sv in verbinding met artikel 328 Sv. Nu de voorwaarde waaronder dit verzoek is gedaan is vervuld, diende het hof daarop te beslissen. In de in 2.4 weergegeven overwegingen ligt als beslissing van het hof besloten dat het verzoek moet worden afgewezen. Dat kennelijk oordeel is niet onbegrijpelijk. Daarbij wordt het volgende in aanmerking genomen.

Het gaat om een poging tot diefstal met braak in een kampeerauto op 16 juni 2012, toebehorende aan de – naar uit de stukken van het dossier blijkt: Finse – aangever [betrokkene 1].

Hetgeen de verdediging heeft aangevoerd ter onderbouwing van het – voor het eerst ter terechtzitting in hoger beroep van 1 april 2014 gedane – voorwaardelijke verzoek alsnog de aangever als getuige te horen, concentreert zich op het punt dat het aangetroffen bloedspoor aan de binnenzijde van de sigarettenverpakking een zogenoemd zwerfspoor zou kunnen zijn. Dat standpunt heeft het hof – niet onbegrijpelijk en ook toereikend gemotiveerd – niet aannemelijk bevonden. Daarvan uitgaande, heeft het hof kennelijk en niet onbegrijpelijk beantwoording van vragen die de verdediging aan de aangever zou willen stellen over hetgeen mogelijk met die verpakking is gebeurd, niet noodzakelijk geacht voor zijn te nemen beslissingen. Voor zover het verzoek de vraag betreft op welke wijze de aangifte is opgenomen

en in welke taal de aangever is gehoord, heeft het hof vastgesteld dat bij aanvullend procesverbaal daaromtrent is gerelateerd en dat de communicatie in de Engelse taal heeft plaatsgevonden, zodat het verzoek nadere onderbouwing vergde, die ontbreekt.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:409

Zaaknummer: 14/02463

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 315 Sv en 328 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat de seksuele handelingen ‘ontuchtige handelingen’ als bedoeld in artikel 245 Sr zijn, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting, terwijl het ook niet onbegrijpelijk is.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte althans onbegrijpelijk heeft geoordeeld dat de bewezenverklarde handelingen ‘ontuchtige handelingen’ in de zin van artikel 245 Sr opleveren.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 30 maart 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK4794, NJ 2010/376 onder meer het volgende overwogen:

‘2.6. Blijkens de wetsgeschiedenis strekt art. 245 Sr tot bescherming van de seksuele integriteit van personen die gelet op hun jeugdige leeftijd in het algemeen geacht moeten worden niet of onvoldoende in staat te zijn zelf die integriteit te bewaken en de draagwijdte van hun gedrag in dit opzicht te overzien. Art. 245 Sr beschermt deze jeugdige personen ook tegen verleiding die mede van henzelf kan uitgaan.

Onder omstandigheden kan aan seksuele handelingen met een persoon tussen de twaalf en zestien jaren het ontuchtig karakter ontbreken. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn indien die handelingen vrijwillig plaatsvinden tussen personen die slechts in geringe mate in leeftijd verschillen. Een scherpe afgrenzing van dergelijke omstandigheden valt in haar algemeenheid niet te geven. Zoals uit de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis blijkt, heeft de wetgever bij de totstandkoming van art. 245 Sr in dit opzicht als maatstaf voor ogen gestaan of de desbetreffende seksuele handeling algemeen als sociaal-ethisch is aanvaard.

Uit het voorgaande vloeit voort dat het bij de beantwoording van de vraag of sprake is van dergelijke omstandigheden die meebrengen dat seksuele handelingen niet als ontuchtig kunnen worden aangemerkt, in belangrijke mate aankomt op de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval. Het oordeel daaromtrent kan in cassatie slechts in beperkte mate worden getoetst.’

Blijkens zijn onder 2.2.3 weergegeven overwegingen heeft het hof vastgesteld dat destijds de

verdachte een vijftienjarige leerling van een middelbare school was en [slachtoffer] een twaalfjarige leerling van een basisschool, dat mede gelet op de ontwikkeling van de verdachte en van [slachtoffer] een gelijkwaardige verhouding tussen de verdachte en [slachtoffer] niet waarschijnlijk was, de verdachte en [slachtoffer] elkaar nauwelijks kenden en er vergaande seksuele handelingen in een schuurtje plaatsvonden. Tegen de achtergrond van het belang dat artikel 245 Sr beoogt te beschermen en in het licht van hetgeen door het hof is vastgesteld, geeft het oordeel van het hof dat de seksuele handelingen 'ontuchtige handelingen' als bedoeld in artikel 245 Sr zijn, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting, terwijl het ook niet onbegrijpelijk is.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:415

Zaaknummer: 15/01683

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 245 Sr

RECHTSPRAAK

De slagende bewijsklacht behoeft niet tot cassatie te leiden, nu de aard en de ernst van het bewezenverklaarde feit, gezien de omvang van de overige in de bewezenverklaring genoemde hoeveelheden verdovende middelen, ook na weglating van dit onderdeel niet worden aangetast, terwijl ook de kwalificatie ongewijzigd blijft.

Het middel klaagt onder meer dat het onder 3 bewezenverklaarde ‘medeplegen’ van het opzettelijk aanwezig hebben van hoeveelheden hasjiesj onvoldoende met redenen is omkleed.

Uit de inhoud van de door het hof gehanteerde bewijsvoering met betrekking tot het onder 3 bewezenverklaarde feit kan niet zonder meer worden afgeleid dat de verdachte de in de bewezenverklaring genoemde concrete hoeveelheden hasjiesj of hennep telkens tezamen en in vereniging met een ander of anderen opzettelijk aanwezig heeft gehad in de panden gelegen aan de [b-straat 2], [3] en [4] te Utrecht. Tot cassatie behoeft dit niet te leiden, nu de aard en de ernst van het bewezenverklaarde, gezien de omvang van de overige in de bewezenverklaring genoemde hoeveelheden hasjiesj en hennep, ook na weglating van deze onderdelen niet worden aangetast, terwijl ook de kwalificatie ongewijzigd blijft.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:399

Zaaknummer: 14/03679

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 3 Ow

ANNOTATIE

Een nieuwe kwalificatieuitsluitingsgrond. Annotatie bij HR 9 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:213.

J.M. ten Voorde

Verdachte was door het hof veroordeeld wegens het vervaardigen en in bezit hebben van afbeeldingen van seksuele gedragingen van vier minderjarige meisjes, die ten tijde van de bewezenverklarde gedragingen tussen de 13 en 15 jaar oud waren. De verdachte, tijdens de bewezenverklarde periode tussen de 16 en 18 jaar oud, heeft met behulp van zijn mobiele telefoon afbeeldingen gemaakt van seksuele handelingen tussen hem en deze meisjes. Deze heeft hij daarna op de harde schijf van zijn computer gezet. De seksuele handelingen vonden telkens met toestemming van de meisjes plaats. Twee van de meisjes wisten dat verdachte van de seksuele handelingen afbeeldingen maakte. Het hof stelde op grond van deze feiten en omstandigheden dat het 'evident' ging om afbeeldingen waarvan publicatie schadelijk is voor de meisjes. Dat deze met de seks hadden ingestemd en hij tijdens de bewezenverklarde periode zelf enige tijd minderjarig was en aan de afgebeelde seksuele gedragingen deelneemt, stond volgens het hof aan de bewezenverklaring (en veroordeling) niet in de weg.

De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep, maar tekent daar wel het volgende bij aan (r.o. 2.6.1). Volgens de Hoge Raad bestaat er een discrepantie tussen de wetsgeschiedenis en de tekst van de wet. Uit delen van de voor de beoordeling van deze zaak relevante en in dit arrest geciteerde wetsgeschiedenis blijkt dat geen sprake is van strafbaar vervaardigen of in bezit hebben van kinderporno wanneer iemand van een 16- of 17-jarige met diens toestemming afbeeldingen van seksuele gedragingen vervaardigt of in bezit heeft, die uitsluitend voor eigen gebruik zijn. De tekst van de wet sluit strafbaarheid in deze gevallen echter niet uit. De Hoge Raad leidt uit deze discrepantie tussen wettekst en wetsgeschiedenis af dat de wettekst 'te ruim geredigeerd' is.

Het is volgens de Hoge Raad aan de rechter om deze discrepantie te herstellen. Hoewel de minister aan de Tweede Kamer had beloofd de Aanwijzing kinderpornografie (2010A025) aan te vullen met gevallen als hierboven omschreven (en aangaf dat in dergelijke gevallen het Openbaar Ministerie niet tot vervolging hoeft over te gaan), is deze aanvulling niet expliciet in

de Aanwijzing terug te vinden. Dat leidt er volgens de Hoge Raad toe dat een verdachte die wordt vervolgd wegens overtreding van artikel 240b Sr, maar waarin sprake is van de in de wetsgeschiedenis omschreven feiten en omstandigheden, zich niet met vrucht op de Aanwijzing kan beroepen. Niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie is bij een vervolging ter zake artikel 240b Sr in dat geval daarom niet aan de orde. Het uitgangspunt van de wetgever dat in dergelijke feiten en omstandigheden strafrechtelijk optreden achterwege kan blijven, moet in het beslissingsmodel van artikel 348/350 Sv op een andere plaats worden verwerkt.

Die plaats is volgens de Hoge Raad de tweede vraag van artikel 350 Sv. De Hoge Raad ziet in de tekst van artikel 240b Sr kennelijk geen ruimte voor een strikte interpretatie van bestanddelen, opdat de hierboven beschreven feiten en omstandigheden buiten het bereik van de op de delictsomschrijving gebaseerde tenlastelegging vallen. Dat maakt de Hoge Raad duidelijk door de conclusie dat de wettekst te ruim is geredigeerd. De Hoge Raad introduceert een kwalificatieuitsluitingsgrond (waarbij opvalt dat de naam van het feit in artikel 240b Sr ontbreekt, iets wat bij andere door de Hoge Raad ontwikkelde kwalificatieuitsluitingsgronden telkens het geval is, bijvoorbeeld bij witwassen). In het geval het gedrag naar de letter van de wet onder de delictsomschrijving valt en een bewezenverklaring kan volgen, kan uit de wetsgeschiedenis de mogelijkheid worden afgeleid dat het bewezenverklaarde feit niet strafbaar wordt verklaard en dus niet als het vervaardigen en in bezit hebben van kinderporno kan worden gekwalificeerd. In dat geval dient de verdachte te worden ontslagen van alle rechtsvervolging.

Dogmatisch valt over deze keuze van de Hoge Raad het nodige op te merken. Hierna wil ik mij, mede gelet op de omvang van deze annotatie, evenwel slechts richten op de invulling van de kwalificatieuitsluitingsgrond en daarbij enkele opmerkingen plaatsen.

Een beroep op deze kwalificatieuitsluitingsgrond moet volgens de Hoge Raad worden beoordeeld aan de hand van een aantal 'relevante factoren'. Die factoren zijn 'in het bijzonder': 'de concrete gedraging van de verdachte, de leeftijd van de betrokkenen, de instemming van de betrokkenen en het ontbreken van enige aanwijzing voor een risico van verspreiding van de afbeelding(en) onder anderen dan betrokkenen.' Het is aan de rechter om, 'alle omstandigheden in aanmerking genomen', te bezien of in een concreet geval de bewezenverklaarde handelingen kunnen worden gekwalificeerd als het vervaardigen en/of in bezit hebben van kinderporno.

Deze beoordelingscriteria roepen enkele vragen op. Zo is de vraag of de door de Hoge Raad genoemde relevante factoren de enige factoren zijn die moeten worden betrokken bij het oordeel over de kwalificatieuitsluitingsgrond. Het ontbreken van het lidwoord 'de' wekt de

indruk dat meer factoren denkbaar zijn. Welke dat zijn, blijft echter onduidelijk. Wellicht kan ook het antwoord op de vraag van wie het initiatief voor het vervaardigen van de afbeelding uitging een relevante factor zijn.

Wat zijn relevante factoren? Om die vraag te beantwoorden, is van belang te weten waar het om gaat bij kwalificeren. Het gaat daarbij om de vraag welk strafbaar feit het bewezenverklaarde gedrag oplevert. Om te bepalen of bepaald bewezenverklaard gedrag een strafbaar feit oplevert, moet mijns inziens worden bekeken welke rechtsbelangen en -goederen een strafbepaling beoogt te beschermen. Een kwalificatieuitsluitingsgrond kan volgens mij alleen met succes worden ingeroepen wanneer de bewezenverklaarde gedraging de rechtsbelangen en -goederen niet heeft geschonden. Of een factor relevant is bij de beoordeling van een (beroep op een) kwalificatieuitsluitingsgrond moet daarom worden bezien in het licht van de rechtsbelangen en -goederen die door de strafbaarstelling worden beschermd. Bij artikel 240b Sr is dat (mede) het voorkomen van schade aan minderjarigen. Factoren die iets kunnen bijdragen aan het antwoord op de vraag of de bewezenverklaarde gedragingen schade aan minderjarigen konden veroorzaken, zijn voor het beoordelen van de kwalificatieuitsluitingsgrond relevant.

De Hoge Raad noemt een aantal relevante factoren 'in het bijzonder', namelijk 'de concrete gedraging van de verdachte, de leeftijd van de betrokkenen, de instemming van de betrokkenen en het ontbreken van enige aanwijzing voor een risico van verspreiding van de afbeelding(en) onder anderen dan betrokkenen'. Met deze factoren lijkt de Hoge Raad zich wel op de wetsgeschiedenis te richten, maar de factoren sluiten daar niet allemaal zonder meer op aan. Ten aanzien van de concrete gedraging van de verdachte mag ervan worden uitgegaan dat daarmee uitsluitend het vervaardigen en in bezit hebben van afbeeldingen van seksuele gedragingen waarbij een persoon onder de 18 jaar betrokken is wordt bedoeld. Andere in artikel 240b Sr strafbaar gestelde gedragingen vallen dus buiten de kwalificatieuitsluitingsgrond. Deze factor spreekt overigens over een gedraging, niet over gedragingen. Wordt hier het eenmalig vervaardigen van een afbeelding bedoeld? Of het bezit van één afbeelding? Beide lijken mij niet de strekking van deze factor. Wel kan ik mij voorstellen dat het veelvuldig vervaardigen van foto's en filmopnamen van dezelfde of meerdere minderjarige personen en/of het vervolgens op meerdere gegevensdragers opslaan van die afbeeldingen, terwijl anderen zich eenvoudig toegang daartoe konden verschaffen, een gedraging is die wel als het vervaardigen en/of in bezit hebben van kinderporno zou kunnen worden gekwalificeerd.

De leeftijd van betrokkenen wordt, anders dan in de wetsgeschiedenis, in het arrest niet nader gespecificeerd. In de wetsgeschiedenis wordt telkens gesproken van personen van 16 of 17 jaar van wie een afbeelding wordt vervaardigd en die een ander in bezit heeft. Dat de Hoge Raad

nalaat een leeftijdsgrens in zijn arrest te noemen wekt de indruk dat onder omstandigheden het vervaardigen en in bezit hebben van afbeeldingen van personen jonger dan 16 jaar aanvaardbaar is. Dat lijkt mij gelet op het beschermde belang dat met artikel 240b Sr wordt beoogd te beschermen niet voor de hand te liggen, tenzij de Hoge Raad met deze relevante factoren op meer gevallen doelt (exceptio artis, foto's voor het fotoalbum e.d.). Dat sluit echter niet aan bij de wetsgeschiedenis die door de Hoge Raad wordt geciteerd. Om die reden zou het mijns inziens in de rede liggen dat de Hoge Raad wel een leeftijdsgrens noemt en daarbij aansluiting zoekt bij de wetsgeschiedenis (of andere passages uit de wetsgeschiedenis citeren en duidelijk maken dat de kwalificatieuitsluitingsgrond voor meer gevallen is bedoeld). In ieder geval lijkt mij dat ook een gering leeftijdsverschil tussen dader en slachtoffer een element is dat deel moet uitmaken van deze relevante factor. Het ligt mijns inziens niet voor de hand dat een 45-jarige man met succes een beroep kan doen op de kwalificatieuitsluitingsgrond in het geval hij afbeeldingen van een 16-jarig meisje heeft vervaardigd en in bezit heeft, ook al heeft het meisje voor het vervaardigen en bezit ervan ingestemd. De wetgever bepaalt immers ook dat kinderen soms tegen zichzelf in bescherming moeten worden genomen (conclusie van A-G Hofstee bij dit arrest, ECLI:NL:PHR:2015:2649, punt 11).

Ten aanzien van de instemming van betrokkenen ligt het voor de hand deze factor strikt uit te leggen. Zou niet slechts een ondubbelzinnige (en nadien ten overstaan van de politie en/of rechter-commissaris bevestigde) instemming voorafgaand aan het vervaardigen of in bezit nemen van afbeeldingen mogen leiden tot het aannemen van de kwalificatieuitsluitingsgrond? Zou niet de geringste twijfel over instemming voldoende moeten zijn de kwalificatieuitsluitingsgrond niet toe te passen? Een te strikte interpretatie van deze factor kan echter misbruik van door de verdachte vervaardigde en in zijn bezit zijnde afbeeldingen bevorderen. De laatste tijd is bijvoorbeeld het nodige te doen over wraakporno (S. van der Hof, 'Wraakporno op internet. Een verkenning van de (on)mogelijkheden voor een strafrechtelijke aanpak', *Ars Aequi* 2016, p. 54-59). Wraakporno kan twee kanten uitwerken. Aan de ene kant kan de persoon die de afbeeldingen heeft vervaardigd of in bezit heeft worden vervolgd na aangifte door de persoon die op de afbeeldingen staat. Deze kan bij wijze van wraak aangifte hebben gedaan, bijvoorbeeld omdat de ander de relatie heeft beëindigd, vreemd is gegaan of op andere wijze de irritatie van de aangever heeft opgewekt. De aangever kan verklaren dat de afbeeldingen zonder instemming zijn vervaardigd en bij de ander in bezit zijn. De verdachte kan dit ontkennen. Aan de andere kant kan wraakporno tegen de persoon die op de afbeelding staat worden gebruikt, overigens om vergelijkbare redenen als die zojuist zijn genoemd. De verdachte kan verklaren dat de afbeeldingen met instemming zijn vervaardigd en in zijn bezit zijn, de ander kan dat ontkennen. Een patstelling is in beide voorbeelden het gevolg. De rechter zal prudent moeten omgaan met deze gevallen. Het ligt mijns inziens niet voor de

hand dat in deze gevallen een beroep op een kwalificatieuitsluitingsgrond per definitie faalt. De Hoge Raad wijst er immers op dat 'alle omstandigheden in aanmerking' moeten worden genomen (r.o. 2.6.2).

Het risico van verspreiding maakt duidelijk dat de kwalificatieuitsluitingsgrond ziet op vervaardigen en bezit van kinderporno, niet op de andere gedragingen die in artikel 240b Sr strafbaar zijn gesteld. Ik zou menen dat het risico op elk van de andere in artikel 240b Sr genoemde gedragingen voldoende moet zijn om de kwalificatieuitsluitingsgrond niet aan te nemen. Dat past bij de door artikel 240b Sr beschermde belangen. De vraag is wat onder een risico moet worden verstaan. Is daarvoor de subjectieve vrees voor verspreiding voldoende, of moet het risico van verspreiding objectiveerbaar zijn? In het laatste geval zou aansluiting kunnen worden gezocht bij het gevaarsbegrip. Het feit dat de Hoge Raad de term gevaar niet noemt, maar spreekt van risico, wekt de indruk dat het risico niet helemaal objectiveerbaar hoeft te zijn. De vraag is dan wel wiens vrees voor verspreiding relevant is: van de persoon van wie de afbeelding is vervaardigd, diens ouders of verzorgers, leerkrachten, de politie, het Openbaar Ministerie? Dit punt dient in de rechtspraak verder te worden uitgekristalliseerd. Het lijkt mij, gelet op de door artikel 240b Sr beschermde rechtsgoederen, dat de vraag of er risico van verspreiding bestond niet uitsluitend afhangt van de mening van het slachtoffer. Wanneer het slachtoffer risico van verspreiding weinig problematisch vindt, acht ik het aannemen van een risico van verspreiding niettemin denkbaar.

De kwalificatieuitsluitingsgrond is voor een beperkt aantal gevallen bedoeld. Dat probeert de Hoge Raad tot uitdrukking te brengen, zij het niet altijd even duidelijk. Op bepaalde punten lijkt mij, in het licht van de wetsgeschiedenis en de door artikel 240b Sr beschermde rechtsbelangen en -goederen, verfijning van de in het arrest genoemde relevante factoren gewenst.

RECHTSPRAAK

Falende klachten over de verwerping van het verzoek een getuige te horen en de verwerping van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt.

Het middel klaagt dat het hof de verzoeken tot het horen van getuigen onbegrijpelijk, dan wel onvoldoende gemotiveerd heeft afgewezen.

Ook in ontnemingszaken geldt hetgeen is overwogen in HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, *NJ* 2014/441, r.o. 273 en 276, te weten dat het in de cassatieprocedure niet meer gaat om het al dan niet oproepen of horen van getuigen maar uitsluitend om de toetsing van de beslissingen van de feitenrechter dienaangaande. Bij een afwijzing van een verzoek tot het oproepen van getuigen wordt in cassatie beoordeeld of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen.

Voorts geldt ook in ontnemingszaken dat het karakter van het voortbouwend appèl kan worden betrokken bij de motivering van de beslissingen ter zake van verzoeken tot het (doen) horen van getuigen (vgl. HR 6 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP2675, *NJ* 2011/496).

Aan het verzoek tot het horen van getuigen heeft de verdediging ten grondslag gelegd dat de rechtbank bij de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel is uitgegaan van een te groot aantal transacties en van een te ruime periode waarin die transacties zouden hebben plaatsgevonden. Het hof heeft het verzoek tot het horen van de getuigen afgewezen op de grond dat het verzoek, gelet op de inhoud van de in het dossier aanwezige printgegevens, gesprekscontacten en weergegeven gesprekken onvoldoende is onderbouwd. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en het is toereikend gemotiveerd. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat bij de beoordeling van het verzoek, gezien het karakter van het voortbouwend appèl, het hof mocht betrekken, zoals de rechtbank in het vonnis had gedaan, dat in de financiële rapportage wordt beredeneerd dat en waarom voor de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt uitgegaan van bepaalde, voor de betrokkene meest voordelige, gegevens, zoals een beperking van het aantal telefonische contacten per dag tot de unieke contacten, van het aantal transacties tot een afname per uniek contact per dag en van een aanzienlijke beperking van de periode waarin de transacties zouden hebben plaatsgevonden.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat het hof een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt, inhoudende dat het wederrechtelijk verkregen voordeel lager is nu verschillende afnemers nog schulden bij de betrokkene hadden openstaan, in het licht van de door het hof gehanteerde bewijsmiddelen onvoldoende gemotiveerd heeft verworpen.

Het oordeel van het hof dat de verdediging onvoldoende heeft onderbouwd dat sprake is van openstaande rekeningen van verschillende afnemers is gelet op hetgeen is aangevoerd niet onbegrijpelijk, ook niet in het licht van het door het hof gebezigde bewijsmiddel waaruit volgt dat een van de afnemers nog een schuld had openstaan van € 40.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:379

Zaaknummer: 15/01184

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: W.J. Ausma

Wetsartikelen: 359 Sv en 263 Sv

RECHTSPRAAK

Het in artikel 7 Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnisen neergelegde ne bis in idem-beginsel is niet geschonden.

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het in artikel 7 Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnisen (hierna: WOTS) neergelegde ne bis in idem-beginsel niet is geschonden.

Geklaagd wordt onder meer over de verwerping van het verweer dat, nu de veroordeelde in Nederland is vrijgesproken ter zake van witwassen van € 402.340 en in de Italiaanse beslissing waarvan de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, is betrokken dat dit geldbedrag verband houdt met de opbrengsten uit drugshandel, artikel 7 WOTS aan verlovverlening in de weg staat.

De rechtbank heeft het in het middel bedoelde verweer samengevat en verworpen, zoals onder 2.2 is weergegeven. De rechtbank heeft vastgesteld dat de veroordeelde in Nederland bij een rechterlijke beslissing is vrijgesproken ter zake van het witwassen van € 402.340. De rechtbank heeft voorts vastgesteld dat de veroordeelde daarvan ook in Italië bij een rechterlijke beslissing is vrijgesproken, dat hij bij diezelfde beslissing is veroordeeld ter zake van deelname aan een criminele organisatie en ter zake van internationale handel in en het bezit van cocaïne, en dat de verbeurdverklaring – gelet op de overwegingen in de Italiaanse beslissing – onmiskenbaar ziet op geld dat door de veroordeelde is verdiend met zijn deelname aan de criminele organisatie. Deze vaststellingen van de rechtbank zijn niet onbegrijpelijk. Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van de rechtbank dat artikel 7 WOTS niet aan de tenuitvoerlegging in Nederland van de bij de Italiaanse beslissing opgelegde sanctie in de weg staat, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk. De klacht faalt derhalve.

Voor zover het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het aan de veroordeelde verweten witwassen, waarvan hij is vrijgesproken, en het deelnemen aan een criminele organisatie, waarvoor hij is veroordeeld, niet hetzelfde feit oplevert in de zin van artikel 7 WOTS en artikel 68 Sr zodat de tenuitvoerlegging in Nederland van de in Italië opgelegde sanctie niet in strijd is met het ne bis in idem-beginsel dat in die bepalingen is verwoord, faalt

het eveneens. Reeds het verschil in de rechtsgoederen ter bescherming waarvan de onderscheiden delictsomschrijvingen strekken is dermate groot dat geen sprake is van 'hetzelfde' feit in voormelde zin. Het oordeel van de rechtbank geeft derhalve niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Ook voor het overige kan het niet middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 17 en 18 is het in de schriftuur vervatte verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie niet voor inwilligging vatbaar.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:383

Zaaknummer: 15/03651

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 68 Sr en 7 WOTS

RECHTSPRAAK

Het middel komt terecht met rechts- en motiveringsklachten op tegen de gegrondverklaring van het klaagschrift.

Het middel komt met rechts- en motiveringsklachten op tegen de gegrondverklaring van het klaagschrift.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.3 en 4.4 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Oost-Brabant, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:384

Zaaknummer: 15/03468

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 94 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van de rechtbank dat het strafvorderlijk belang niet beperkt is tot het Nederlandse strafvorderlijke belang getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert.

De rechtbank, die had te onderzoeken of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, heeft geoordeeld dat het strafvorderlijk belang niet beperkt is tot het Nederlandse strafvorderlijke belang. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting.

De rechtbank heeft vastgesteld dat de officier van justitie voornemens is de in beslag genomen voorwerpen over te dragen aan de autoriteiten van Nieuw-Zeeland naar aanleiding van het ingediende rechtshulpverzoek. Het kennelijke oordeel van de rechtbank dat die voorwerpen kunnen dienen om de waarheid aan het licht te brengen in het strafrechtelijk onderzoek waarop het rechtshulpverzoek betrekking heeft, en dat met het voortduren van het beslag dan ook een belang van strafvordering is gediend, is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:385

Zaaknummer: 15/02696

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 94 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

De verdachte wordt op de voet van artikel 80a RO niet-ontvankelijk verklaard in zijn cassatieberoep, nu een misslag als de onderhavige zich bij uitstek leent voor herstel door het hof zelf.

Advocaat-generaal A.J. Machielse heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt dat het hof aan de benadeelde partij [betrokkene] € 10 meer aan (materiële) schadevergoeding heeft toegewezen dan de benadeelde partij heeft gevorderd, alsmede dat de aan de verdachte opgelegde schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in artikel 36f Sr in gelijke mate te hoog is.

In aanmerking genomen dat het hof heeft overwogen dat de door de benadeelde partij gevorderde schade door de politierechter geheel is toegewezen en de bestreden uitspraak niets inhoudt waaruit zou kunnen worden afgeleid dat en op welke grond het hof heeft beoogd een hoger bedrag toe te wijzen dan het door de politierechter toegewezen bedrag, heeft het hof kennelijk bij vergissing in het dictum met betrekking tot de vordering van de benadeelde partij en de schadevergoedingsmaatregel € 1.637,80, waarvan € 1.262,80 ter zake van materiële schade, vermeld in plaats van € 1.627,80, waarvan € 1.252,80 ter zake van materiële schade.

Een kennelijke misslag als de onderhavige leent zich bij uitstek voor herstel door het hof zelf. Het gaat immers om een onmiddellijk kenbare fout die zich voor eenvoudig herstel leent door de rechter(s) die op de zaak heeft/hebben gezeten overeenkomstig hetgeen de Hoge Raad heeft beslist in zijn arresten van 6 juli 2010 (ECLI:NL:HR:2010:BJ7243, NJ 2012/248) en 12 juni 2012 (ECLI:NL:HR:2012:BW1478, NJ 2012/490). Deze wijze van herstel verdient de voorkeur, omdat daardoor ondubbelzinnig – en op kortere termijn – duidelijkheid komt te bestaan omtrent de voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing.

Gelet hierop is de Hoge Raad in het onderhavige geval van oordeel dat de verdachte onvoldoende belang heeft bij zijn cassatieberoep. De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-03-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:251

Zaaknummer: 14/04551

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 36f Sr en 80a RO